

12. august 2011

EM 2011/78

Hermed forelægges følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Inatsisartuts forretningsorden:

Forslag til Inatisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges, at fremsætte et ændringsforslag til Finanslovsforslaget for 2012, således at der afsættes en årlig bevilling til "Atuarfinni Timersorneq" på 1,8 mio. kr.

(Medlem af Inatsisartut, Malik Berthelsen Siumut)

Begrundelse:

En ny og stor udfordring for helbredet blandt grønlandske borgere er fedme. Den seneste undersøgelse viser, at 25 % af mændene og 57 % af kvinderne er overvægtige i dag.

Det kan siges, at udviklingen har medført at den ældre grønlandske levevis er erstattet af den vestlige verdens levevis. Kort sagt, vi gået bort fra at spise grønlandske fødevarer og spiser langt flere vestlige fødevarer og drikker mere usunde såsom sodavand, sødet saft og lignende.

I vore dage er der flere borgere med stillesiddende arbejde, samtidig med, at flere ikke er fysiske aktive i deres fritid.

Ændringen af levevis har selvsagt en indflydelse på helbredet. Der bliver flere og flere som pådrager sig livstilssygdomme som f. eks. type 2 diabetes, fedme og hjerte-/ karsygdomme, og hvis vi ikke ændrer livstil vil dette risikere at blive det største problem for sundhedsvæsenet.

Jeg er vidende om, at Paarisa og Inuuneritta har taget nogle initiativer for at imødegå disse problemer. Men efter min mening og ud fra mine erfaringer har oplysningskampagner og foredrag en ringe indflydelse på befolkningen.

Derfor må vi begynde fra bunden for at få befolkningen til øve fysiske aktiviteter, derfor må vi begynde med børnene, hvor foreningen "Atuarfinni Timersorneq" (Skoleidræt) er begyndt og jeg mener, at vi bør udnytte foreningens viden om idræt. Forebyggelse af fedme starter på et meget tidligt tidspunkt og her i denne sammenhæng fra folkeskolen således dette allerede fra skolealderen kan tages med som en del af skolekulturen. Kropslig bevidsthed og fysisk aktivitet skal begynde fra barnsben således man fra samfundets side også er med til at sikre en tidlig indsats via denne vej.

Undersøgelser viser, at mange får overvægtig som et problem i puberteten og fortsætter med at have det. Og at en af grundene kan være, at børn og unge i dag bruger mere tid på computere og spil og samtidig spiser mere usund mad og rører sig mindre. Det er selvfølgelig bekymrende.

"Atuarfinni Timersorneq" mangler midler til at kunne komme videre. I følge foreningens egne oplysninger ville den kunne gennemføre landsdækkende initiativer, hvis den fik en bevilling på 1,8 mio. kr. og påbegynde at gennemføre kurser for lærere. Dette kunne sikres ved, at lærerne også er

motiverede til at løfte opgaven og at idrætten får den fornødne opmærksomhed i den generelle undervisning og aktiviteter i skolerne.

“Atuarfimmi Timersorneq” fortjener alt muligt støtte, og jeg vil hermed fremkomme med korte argumenter for fordelene således:

“Atuarfimmi Timersorneq” har en hovedmålsætning om, at eleverne i folkeskolene rører sig mere. Et af målene er at idræt prioriteres højere i folkeskolen, hvor målet er at idræt prioriteres på linie med de øvrige fag i Atuarfitsialak.

Et af de landsdækkende projekter, som skabte opmærksomhed, var gavekasser til bygderne som var fyldt med materialer til at dyrke idræt. Det har medført, at eleverne er blevet mere aktive, kammeratskabet styrket og interessen for skolen er øget og der er mere ro omkring undervisningen. Et projekt med tydelighed og umiddelbare resultater.

Sidste år indførte man i skolerne i Nuuk leg i frikvartererne med de ældste klasser som instruktører. Og projektet har haft en værdifuld indflydelse på klasserne, og der er et stort behov for at støtte omkring det landsdækkende initiativ fra **“Atuarfimmi Timersorneq”**.

“Atuarfimmi Timersorneq” er blevet medlem af den nordiske organisation for skoleidræt for at styrke samarbejdet, således kan skoleelever i Grønland kan deltage i fysiske aktiviteter i skoletiden i konkurrence med deres skandinaviske jævnaldrende. Derudover vil vi spændt følge med i mulighederne for at kunne deltage i mange forskellige projekter.

“Atuarfimmi Timersorneq” er et tidssvarende redskab i Atuarfitsialiak, således har de allerede indledt et samarbejde med skolerne og har ikke mindst taget initiativer til at gennemføre kurser for lærerne. Derfor er det svært at komme uden om at give en principiel støtte og indføre en fast bevilling gennem finansloven. Hensigten er at lade borgerne bruge kroppen noget mere gennem mange forskellige aktiviteter, og Atuarfimmi Timersorneq arbejder for at skolebørn har løbende gode og konkrete muligheder både i og efter skoletiden.

Et beløb på 1,8 mio. kr. er jo ikke et stort beløb i forhold til at målgruppen gælder alle børn i Grønland, hvorfor jeg har positive forventninger til at samtlige partier støtter forslaget.

En tidlig investering under børnenes udvikling vil på længere sigt være god investering i forhold til større bevillinger på sundheds- og socialområderne.

Forskningen viser, at hvis motion bliver en integreret del af en skoleuddannelse, er der færre der dumper, og flere der får højere karakter. For at tage et eksempel, så viser forskningen, at når man har været ude at løbe og få frisk luft, så har eleverne meget mere energi til resten af deres gøremål og er mere koncentreret om at skrive noter og høre efter i timerne. Dette vises også, omend ikke via en systemiseret forskning, at elever der har fået værktøj af “skoleidræt” projektet i Ittoqqortoormiit er blevet roligere i klasseundervisningen og fået forhøjet deres indlæringssevne.

Forslagets økonomiske konsekvenser

En realisering af forslaget vil som det er nedfældet i både afstemningstemaet og begrundelsen vil være forbundet med økonomiske konsekvenser. Beløbet er fastsat til 1,8 mio kr årligt, med følgende opsætning som forklaring på beløbets størrelse:

BUDGET 2012	
Skoleidrætsprojekter	650.000
Administration, projektledelse samt konsulenttydelser	200.000
Personaleomkostninger	800.000
Faste omkostninger	150.000
I alt	1.800.000